

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

«Юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування»

студентки 2 курсу, групи 2-АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Шкрудь Олесі Юріївни

Керівник: Назаренко Марина Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування	6
1.1. Посадові особи місцевого самоврядування: характеристика та види	6
1.2. Правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування	9
1.3. Види відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування	12
РОЗДІЛ 2. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	16
2.1. Поняття юридичної відповідальності	16
2.2. Види юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування	15
2.3. Підстави для притягнення посадових осіб місцевого самоврядування до юридичної відповідальності	24
РОЗДІЛ 3. Вдосконалення юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування в контексті зарубіжного досвіду	27
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	32

ВСТУП

Юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування – це непередбачена законодавством несприятлива для них правова реакція держави на їхні протиправні дії, яка полягає в покладенні на них певних обов'язків, обмеженні їхніх прав або позбавленні їхніх прав і свобод.

Це дослідження може забезпечити широкий спектр результатів, як теоретичних, так і практичних. Теоретичним результатом може бути уточнення та розвиток теоретичних основ юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема, її змісту, підстав, видів, порядку застосування.

Також дослідження теми «Юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування» може показати, що існує потреба у розробці нового механізму відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів місцевого самоврядування.

Метою дослідження є аналіз теоретичних аспектів юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування та надання практичних рекомендацій на основі зарубіжного досвіду щодо вдосконалення юридичної відповідальності. Юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування є одним з основних елементів системи гарантій прав і свобод громадян, а також основою для забезпечення законності та правопорядку в системі місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування є однією з найважливіших складових системи державного управління в Україні. Саме місцеве самоврядування забезпечує задоволення місцевих потреб і інтересів громадян, сприяє розвитку територіальної громади та її інфраструктури. Для ефективного функціонування місцевого самоврядування важливим є забезпечення його правової основи, зокрема, встановленням відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування за порушення своїх обов'язків.

Об'єктом дослідження курсової роботи є юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування.

Предметом дослідження є правові засади, види, процедури та практика реалізації юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування.

Методологічною основою дослідження є загально наукові методи дослідження, а також спеціальні юридичні методи, зокрема, формально-юридичний, порівняльно-правовий, системний та історичний.

Курсова робота обґрунтовується на вивченні нормативно-правових актів України, наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, а також матеріалів судової практики.

У заключній частині курсової роботи будуть представлені ключові дослідження, а також сформульовані висновки та рекомендації.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження було розглянуто теоретичні та практичні аспекти юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування та досягнута мета дослідження. Було встановлено, що юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування є важливою гарантією законності та правопорядку в діяльності органів місцевого самоврядування.

Також було виконано ряд завдань, такі як: проаналізувати поняття місцевого самоврядування та посадових осіб місцевого самоврядування; дати визначення правового статусу посадових осіб місцевого самоврядування; проаналізувати поняття юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування, охарактеризувати підстави для притягнення посадових осіб місцевого самоврядування до юридичної відповідальності; проаналізувати зарубіжний досвід та запропонувати способи вдосконалення.

У першому розділі курсової роботи було встановлено, що посадові особи місцевого самоврядування відіграють важливу роль у системі місцевого самоврядування, оскільки вони є представниками територіальної громади та здійснюють її повноваження.

У другому розділі курсової роботи було встановлено, що юридична відповідальність посадових осіб місцевого самоврядування є важливою гарантією законності та правопорядку в діяльності органів місцевого самоврядування.

У третьому розділі курсової роботи було встановлено, що існує ряд проблем у сфері юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування, які необхідно вирішити шляхом удосконалення законодавства та створення ефективних механізмів контролю за дотриманням посадовими особами місцевого самоврядування вимог законодавства. Зарубіжний досвід може бути корисним для вдосконалення юридичної відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № №280/97-ВР : станом на 3 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
(дата звернення: 05.11.2023).
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № №280/97-ВР : станом на 3 серп. 2023 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/Z970280?an=90>
(дата звернення: 05.11.2023).
3. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 р. № №93-IV станом на 31 берез. 2023 р. URL: https://urst.com.ua/pro_status_deputativ_mistsevykh_rad/st-3#google_vignette
(дата звернення: 06.11.2023)
4. Сергієнко О. В. Правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування: теоретико-правовий аспект. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2009. № 18. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/2573/1/Serghienko_176.pdf
(дата звернення: 06.11.2023).
5. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 р. № № 2493-III : станом на 1 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>
(дата звернення: 06.11.2023).
6. Кириченко Ю.М. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 4.. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2020/39.pdf
7. Олександр Єфімов. Протиправні дії контролюючих органів: чи потрібно їх доказувати? Газета «Бухгалтерія» № 6. URL: <http://yefimov.com.ua/?p=1097#:~:text=%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%>

<https://www.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%97%20%D1%94%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0,%D1%8F%D0%BA%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D0%BC%20%D0%B2%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%96%20%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B1%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B0> (дата звернення: 06.11.2023).

8. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність.

Веб-сайт. URL:

https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B5_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%96_%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C

(дата звернення: 07.11.2023).

9. Матеріальна відповідальність. Веб-сайт. URL:

https://vk24.ua/practical_work/materialna-vidpovidalnist#:~:text=%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%E2%80%94%D1%86%D0%B5%20%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%20%D1%96%D0%B7,%D0%BD%D0%B0%20%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D

- [0%B3%D0%BE%20%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%8F%D0%B7%D0%BA%D1%96%D0%B2](#) (дата звернення: 07.11.2023).
10. Матеріальна відповідальність : Цивільн. Кодекс України від 16.01.2003 р. № № 435-IV : станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
11. Про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. № № 8073-X : станом на 14 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
12. Про вину : Кримін. кодекс України від 05.04.2001 р. № № 2341-II : станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
13. Про кримінальне правопорушення : Кримін. кодекс України від 05.04.2001 р. № № 2341-II : станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
14. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № № 1700-VII : станом на 19 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 07.11.2023).
15. М.О.Пухтинський, П.В.Ворона, О.В.Власенко та ін. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОБОТИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ. Полтава : Х. ХарPI НАДУ, 2009. 288 с. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/1703/3/upravlinnya_book_fin.pdf (дата звернення: 09.11.2023).
16. Про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. № № 8073-X : станом на 14 жовт. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10?find=1&text=172-4#w1_4 (дата звернення: 07.11.2023).

17. Про працю України: Кодекс України від 10.12.1971 р. № № 322-VIII : станом на 1 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
18. Якою повинна бути дисциплінарна відповідальність службовців місцевого самоврядування за задумом Кабміну. «Судово-юридична газета». URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/225883-yakoyu-povinna-buti-distsiplinarna-vidpovidalnist-sluzhbovtsiv-mistsevogo-samovryaduvannya-za-zadumom-kabminu> (дата звернення: 21.11.2023).
19. Поняття і види відповідальності місцевого самоврядування. Бібліотека Studies. URL: https://studies.in.ua/ms_seminar/468-ponyattya-vidi-vidpovidalnost-mscevogo-samovryaduvannya.html (дата звернення: 21.11.2023).
20. І.С Семенюк. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ РЕФОРМИ. *Держава та регіони*. С. 186. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=drp_2013_1_40 (дата звернення: 21.11.2023).